

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 28, 42, 43, 44, 66 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Švietimo, mokslo ir sporto ministras kartu su savivaldybėmis ir Vyriausybė užtikrina pakankamą valstybinių ir savivaldybių profesinio mokymo įstaigų ir bendrojo ugdymo mokyklų, skirtų šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tinklą: Vyriausybė – valstybinių kolegijų tinklą, Lietuvos Respublikos Seimas – valstybinių universitetų tinklą.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas ir profesinio mokymo įstaigas), vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklas kuriamas vadovaujantis šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis ir Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis ir mokyklų bendruomenių nutarimais, jeigu šie neprieštarauja šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalims ir šioms taisyklėms. Švietimo, mokslo ir sporto ministras, savivaldybės taryba, vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis ir šiomis taisyklėmis, tvirtina ir įgyvendina mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus. Profesinio mokymo įstaigų tinklas kuriamas Profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokyklas ir švietimo pagalbos įstaigas (toliau – pagalbos įstaigos) gali steigti:

1) Seimas – valstybinį universitetą Vyriausybės teikimu;

2) Vyriausybė – valstybinę kolegiją Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teikimu, prireikus vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis ir Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis – švietimo įstaigas, kurių teisinė forma – viešoji įstaiga;

3) Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – prireikus – bendrojo ugdymo mokyklas, kurių teisinė forma – biudžetinė įstaiga, vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis ir Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis ir gavusi finansų ministro rašytinį sutikimą; neformaliojo švietimo mokyklas, pagalbos įstaigas, gavusi finansų ministro rašytinį sutikimą;

4) kitos ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijų – neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklas, kurių teisinė forma – biudžetinė įstaiga, gavusios švietimo, mokslo ir sporto ministro bei finansų ministro rašytinius sutikimus;

5) savivaldybės taryba – neformaliojo švietimo mokyklas, pagalbos įstaigas – savarankiškai, bendrojo ugdymo mokyklas – vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis ir Vyriausybės

patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, profesinio mokymo įstaigas, kurių teisinė forma – viešoji įstaiga;

6) kiti Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, taip pat valstybės narės juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, fiziniai asmenys bei kitų valstybių juridiniai ir fiziniai asmenys – bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo mokyklas, profesinio mokymo įstaigas, aukštąsias mokyklas, pagalbos įstaigas.“

2. Papildyti 42 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Profesinio mokymo įstaigos steigiamos vadovaujantis Profesinio mokymo įstatymu.“

3. Buvusias 42 straipsnio 3 ir 4 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis.

3 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Mokykloje gali būti vykdomos tik Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre įregistruotos formaliojo švietimo programos. Mokykla formaliojo profesinio mokymo programas gali vykdyti tik turėdama Profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją, už kurios išdavimą, papildymą ar patikslinimą mokama valstybės rinkliava.“

2. Papildyti 43 straipsnį naujomis 8–16 dalimis:

„8. Mokykla bendrojo ugdymo programas gali vykdyti, jeigu atitinka šiuos visus bendruosius kriterijus:

1) mokykloje vykdomų programų, išskyrus užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bendrojo ugdymo programas, mokyklos ugdymo planas atitinka švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintus bendruosius ugdymo planus;

2) materialioji aplinka kuriama vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais švietimo aprūpinimo standartais;

3) mokymosi aplinka mokykloje ir mokinių krūvis atitinka higienos normas ir teisės aktų nustatytus mokinių saugos bei sveikatos reikalavimus, laiduoja švietimo programų vykdymą, ugdymo fizinę ir informacinę aplinką pritaikytą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

4) užtikrinamas mokymosi ir švietimo pagalbos teikimas pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytas tvarkas;

5) mokinių ugdymo(si) apskaitai ir kitai informacijai tvarkyti švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka dienynai sudaromi elektroninių dienynų pagrindu;

6) mokyklos vadovo, mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų turimas išsilavinimas ir kvalifikacija atitinka šiame įstatyme ir švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus reikalavimus, mokyklos vadovo pavaduotojų ugdymui ir (ar) ugdymo skyrių vedėjų išsilavinimas atitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatytus reikalavimus;

7) mokinių skaičius valstybės ir savivaldybės mokyklos klasėse atitinka leistiną mažiausią ir (arba) didžiausią mokinių skaičių, nustatytą Vyriausybės, atsižvelgiant į bendrojo ugdymo programos lygmenį, mokinių individualių ugdymosi poreikių tenkinimą, mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, Vyriausybės nustatytus klasių jungimo principus ir siekiant valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo;

8) mokinių skaičius valstybės ir savivaldybės mokykloje atitinka leistiną mažiausią mokinių skaičių, nustatytą Vyriausybės, atsižvelgiant į mokyklos tipą, paskirtį, sąlygų sudarymą užtikrinti užsienio kalbų, pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų pasiūlą, tenkinančią individualius mokinių ugdymosi poreikius, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

9. Specializuoto ugdymo krypties programas gali vykdyti gimnazija, skirta dėl išskirtinių gabumų turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams, jeigu atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus ir šiuos specialiuosius kriterijus:

- 1) atrankos būdu, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais priėmimo kriterijais ir mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) nustatyta tvarka, priimami gabūs mokyklos vykdomai specializuoto ugdymo krypties programai vaikai;
- 2) visų klasių mokiniai mokomi pagal specializuoto ugdymo krypties programas.

10. Kadetų ugdymo programą savivaldybės kadetų ugdymo gimnazija gali vykdyti, jeigu atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus ir šiuos specialiuosius kriterijus:

- 1) visų klasių mokiniai mokomi pagal bendrojo ugdymo programas ir kadetų ugdymo programą, patvirtintą švietimo, mokslo ir sporto ministro ir suderintą su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministru;

- 2) įgyvendina visos dienos mokyklos modelį;

- 3) turi bent vieną jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį su Lietuvos įstaigomis, organizacijomis, veikiančiomis krašto apsaugos srityje ir galinčiomis suteikti pagalbą kadetų ugdymui įgyvendinti.

11. Mokykla ugdymą grįsti netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta švietimo, mokslo ir sporto ministro, ir savita pedagogine sistema ar įgyvendinti jos elementus gali, jeigu atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus ir šiuos specialiuosius kriterijus:

- 1) savitos pedagoginės sistemos samprata, kuria grindžiamas ugdymas, patvirtinta švietimo, mokslo ir sporto ministro;

- 2) savitos pedagoginės sistemos sampratos elementai, įgyvendinami valstybinėje ar savivaldybės mokykloje, dera su bendrosiomis ugdymo programomis, bendraisiais ugdymo planais ir yra tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimai;

- 3) atrankos būdu, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais priėmimo kriterijais ir mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) nustatyta tvarka, priimami mokiniai iš visos savivaldybės teritorijos.

12. Mokykla, skirta mokiniams dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, bendrojo ugdymo programas gali vykdyti, jei atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus ir šiuos specialiuosius kriterijus:

- 1) visų mokinių specialieji ugdymosi poreikiai yra įvertinti pedagoginės psichologinės tarnybos;
- 2) visiems mokiniams nustatyti dideli ar labai dideli specialieji ugdymosi poreikiai.

13. Mokykla, skirta šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ar gimnazija, skirta šalies (regiono) mokiniams, vykdanči kadetų ugdymo programą, bendrojo ugdymo programas gali vykdyti, jei atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus, šio straipsnio 9, 10, 12 dalyse nustatytus specialiuosius kriterijus ir šiuos kriterijus:

- 1) priima mokinius iš šalies (regiono) teritorijos;

- 2) turi mokyklos bendrąbę arba turi galimybę mokinius apgyvendinti bendrabutyje, arba užtikrina jų vežimą į mokyklą ir atgal;

- 3) jos steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ir struktūros pertvarkos plano projektas suderintas su švietimo, mokslo ir sporto ministru;

- 4) yra gavusi švietimo, mokslo ir sporto ministro rašytinį sutikimą dėl mokinių, besimokančių pagal specializuoto ugdymo krypties programas, ir klasių skaičiaus mokslo metams, kai mokyklos ūkio lėšos skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

14. Gimnazija akredituotą vidurinio ugdymo programą gali vykdyti, jei atitinka šio straipsnio 8 dalyje nustatytus bendruosius kriterijus ir atitinka klasių skaičių, nustatytą Vyriausybės, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikių tenkinimą pasirinkti ugdymo turinį, atsižvelgiant į mokinio planuojamą

tolesnį mokymąsi ar studijų kryptį, ekonomišką, efektyvų, rezultatyvų mokymo lėšų naudojimą ir mokyklos geografinę padėtį.

15. Mokyklą, bendrojo ugdymo programas vykdančią nevalstybinę kalbą, užtikrina valstybinės kalbos mokymą pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintas bendrąsias programas.

16. Kriterijus atitinkantys reikalavimai, kiekybinės ir kokybinės kriterijų reikšmės, poveikio priemonės, taikomos mokykloms, kurios neatitinka šio straipsnio 8–15 dalyse nurodytų bendrųjų ir specialiųjų kriterijų, nustatomi Vyriausybės patvirtintose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse.“

3. Buvusias 43 straipsnio 8–14 dalis laikyti atininkamai 17–23 dalimis.

4 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 44 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinės profesinio mokymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) mokyklą reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko Profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka, bendrojo ugdymo mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) mokyklą reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis, Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis ir gavusi mokyklos steigimui pritarusių institucijų rašytinius sutikimus. Valstybinės neformaliojo švietimo mokyklos, pagalbos įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) mokyklą, įstaigą reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko gavusi mokyklos, įstaigos steigimui pritarusių institucijų rašytinius sutikimus.“

2. Pakeisti 44 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Savivaldybės taryba neformaliojo švietimo mokyklas (biudžetines įstaigas), pagalbos įstaigas (biudžetines įstaigas) reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko savarankiškai, bendrojo ugdymo mokyklas (biudžetines įstaigas) – vadovaudamasi šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis, Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis. Savivaldybės neformaliojo švietimo mokyklos (viešosios įstaigos), pagalbos įstaigos (viešosios įstaigos) reorganizuojamos, likviduojamos ar pertvarkomos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) sprendimu, bendrojo ugdymo mokyklos (viešosios įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) sprendimu, vadovaujantis šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis, Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, profesinio mokymo įstaigos (viešosios įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) sprendimu, vadovaujantis Profesinio mokymo įstatymu. Tais atvejais, kai savivaldybės tarybos ar dalyvių susirinkimo sprendimų projektai dėl bendrojo ugdymo mokyklų reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo prieštarauja mokyklos bendruomenės sprendimams, siūlymus dėl tokios mokyklos reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo pateikia švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija. Mokyklos bendruomenės sprendimų priėmimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.“

3. Pakeisti 44 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Mokyklos (išskyrus aukštąsias mokyklas) struktūros pertvarka – mokyklos grupės ar tipo pakeitimas arba vykdomos organizacinės veiklos pakeitimai (klasių, grupių, skyrių, filialų steigimas ar likvidavimas, mokymo valstybine kalba ar tautinės mažumos kalba įvedimas ar pabaiga mokykloje, paskirties keitimas) – vykdoma valstybinės ir savivaldybės mokyklos – savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), kitų mokyklų – savininko (dalyvių susirinkimo) sprendimu, jeigu įstatymai, nustatantys konkrečias juridinių asmenų teises formas, nenustato kitaip. Mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas), vykdančių formaliojo švietimo programas, struktūros pertvarka vykdoma vadovaujantis šio įstatymo 43 straipsnio 8–15 dalimis, Vyriausybės patvirtintomis

Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis. Valstybinės mokyklos (išskyrus profesinio mokymo įstaigą) grupės ar tipo pakeitimas atliekamas gavus švietimo, mokslo ir sporto ministro rašytinį sutikimą.“

5 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės lygiu investicinės lėšos švietimo plėtotei skiriamos švietimo politikos pažangos uždavinius įgyvendinančiose nacionalinėse plėtros programose suplanuotoms pažangos priemonėms įgyvendinti. Tęstinės veiklos lėšos žmogiškiesiems ištekliams plėtoti ir optimizuoti, darbo sąlygoms gerinti, formaliojo ir neformaliojo švietimo kokybei ir prieinamumui didinti, infrastruktūrai tobulinti, švietimo įstaigų tinklo stiprinimo ir kitoms tęstinės veiklos priemonėms įgyvendinti paskirstomos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 67 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Formaliojo švietimo programoms valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, išskyrus aukštąsias mokyklas, finansuoti, neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų taikomi mokymo lėšų skyrimo klasei (grupei) ir (arba) vienam mokiniui principai. Mokymo lėšos, skiriamos iš valstybės biudžeto lėšų, apskaičiuojamos, paskirstomos ir naudojamos pagal Vyriausybės patvirtintus tvarkos aprašus. Šiuose aprašuose nustatytais atvejais savivaldybės turi teisę juose nustatytą dalį mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, paskirstyti ugdymo reikmėms savo nustatyta tvarka. Vyriausybės nustatytais atvejais mokykloms, klasėms, kuriose mokinių skaičius neatitinka Vyriausybės nustatyto mažiausio ir (arba) didžiausio leistino mokinių skaičiaus, mokymo lėšos iš valstybės biudžeto neskiriamos arba skiriamos mokymo lėšos mažinamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai mokinių skaičius savivaldybių mokyklų klasėse nesiekia Vyriausybės nustatyto mažiausio leistino mokinių skaičiaus klasėje, bet tokių klasių sudarymas atitinka šio įstatymo 43 straipsnyje ir Vyriausybės patvirtintose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse nustatytus reikalavimus, mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, sumažinimą savivaldybės padengia iš savivaldybių biudžetų.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 2 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. gruodžio 29 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas